

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. ๖/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกา

วันที่ ๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
 นายบรรเจ็ด กองสังข์ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๑๓ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา
หนึ่งปี ในตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล (วาระที่ ๑) อำเภอเมืองเพชรบูรณ์

(อม.๔๒)

- ๒ -

จังหวัดเพชรบูรณ์ ขอให้ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ กับให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล(วาระที่๑) อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง (วาระที่ ๑) โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคารออมสิน สาขาเพชรบูรณ์ ๑ บัญชี วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง (วาระที่ ๑) โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคารออมสิน สาขาเพชรบูรณ์ ๑ บัญชี และหนี้กู้ยืมกองทุนหมู่บ้านปาม่วง ๑ รายการ ของผู้ถูกกล่าวหา และวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณี

พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี (วาระที่ ๑) โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคารออมสิน สาขาเพชรบูรณ์ และบัญชีธนาคารออมสิน สาขาตลาดท่าพล และ หนังสือยกกองทุนหมู่บ้านปาม่วง ๑ รายการ และที่ดิน ๑ แปลง ของคู่สมรส

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาจะนำมามาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่าการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนั้น เป็นหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลัก เป็นมาตรการพิเศษแยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา และโทษทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ ขอให้กลับคำวินิจฉัยและบังคับใช้มาตรการทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ นั้น เห็นว่า การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้นำมาบังคับแก่คดีนี้ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำ ความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วย

(อม.๔๒)

- ๔ -

ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา จึงเห็นได้โดยชัดแจ้งว่าโทษทางอาญาและมาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นผลจากการวินิจฉัยพฤติการณ์หรือการกระทำในคราวเดียวกันที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิง ซึ่งไม่ใช่เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาศาลวินิจฉัยว่าขาดอายุความ โดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง การที่ผู้ร้องขอให้ศาลใช้มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ แก่ผู้ถูกกล่าวหาย่อมเป็นการขอให้ศาลวินิจฉัยพฤติการณ์หรือการกระทำอันเดียวกันกับที่ต้องนำมาวินิจฉัยในส่วนความรับผิดในทางอาญาที่ขาดอายุความซึ่งสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้

(อม.๔๒)

- ๕ -

บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายก
คำร้องมานั้นองค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน./

นายพศัวัจน์ กนกนาก

นางนุจรินทร์ จันทรพรายศรี

นายจักร์ชัย เยพิทักษ์

นายแรงรณ ปริพันธ์พนพิสุทธิ์

นายเกียรติพงศ์ อมาตยกุล

นายวงศ์พร จิระภาค

นายพันธุ์เลิศ บุญเลี้ยง

นายสุรทิน สาเรือง

นายสิทธิชัย ไชคสวัสดิ์ไพศาล

